

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 7C/79/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316203831
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2016:8316203831.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou právnej veci žalobkyne: M. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/XX, XXX XX N., zast. JUDr. Martinom Kirňakom, AK Strojárska 3998, 069 01 Snina, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neplatnosti zmluvy o úvere a zmluvy o zriadení záložného práva, o vydanie bezdôvodného obohatenia, takto

rozhodol:

Súd určuje, že zmluva o úvere č. XXXXXXXX uzavretá dňa 21. 08. 2008 medzi účastníkmi konania je **n e p l a t n á**.

Súd určuje, že zmluva o zriadení záložného práva č. XXX/XXXX-V. uzavretá dňa 27. 04. 2009 medzi účastníkmi konania je **n e p l a t n á**.

Žalovaný je **p o v i n ť** žalobkyni zaplatiť sumu 417,72 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 26. 04. 2016 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 119,38 eur s príslušenstvom **z a s t a v u j e**.

Žalovaný je **p o v i n ť** nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 263,47 eur na účet právneho zástupcu žalobkyne a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 26.04.2016 domáhala vydania rozhodnutia v zmysle výroku tohto rozsudku s tým, že v rámci nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia sa domáhala zaplatenia sumy 537,10 eur s príslušenstvom.

Pokiaľ sa jedná o uplatnený nárok na určenie neplatnosti úverovej zmluvy, podanie žaloby odôvodnila tým, že so žalovaným uzavrela zmluvu o úvere č. XXXXXXXX dňa 21.08.2008 a táto zmluva je zmluvou spotrebiteľskou. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 863,04 eur a za tento úver sa zaviazala zaplatiť poplatok vo výške 766,12 eur. Celkovo sa tak zaviazal zaplatiť sumu 1 629,16 eur v 12 mesačných splátkach po 135,76 eur. V predmetnej zmluve nie uvedená ročná percentuálna miera nákladov ani ročná úroková sadzba. V percentuálnom vyjadrení predstavuje cena úveru 88,77 %. Ak by táto cena úveru predstavovala úrok z úveru, tak táto dohoda by musela byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, inak by bol právny úkon neplatný. V čase podpisu úverovej zmluvy bola priemerná úroková miera z úverov obchodných bánk 13,69 % ročne na obdobie 1-5 rokov. Nakoľko dohoda o výške úroku z úveru je v rozpore s dobrými mravmi, pričom sa jedná o podstatnú náležitosť zmluvy o úvere, je celá zmluva o úvere neplatnou. Okrem toho, splatenie úveru malo byť zabezpečené nehnuteľnosťami vo vlastníctve žalobkyne, ktorých trhovú hodnotu je cca 28 000,- eur, teda je 32

krát vyššia než istina úveru. Pre rozpor s dobrými mravmi pri poskytovaní peňažných prostriedkov za odplatu môže byť právny úkon neplatný aj v prípade, ak hodnota predmetu zabezpečenia je v hrubom nepomere k zabezpečovanej pohľadávke s primeraným príslušenstvom. Ďalej v bode 17. VPPÚ bola medzi účastníkmi konania dojednaná aj rozhodcovská doložka, pričom sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá nebola osobitne dojednaná. Doložka síce umožňuje obrátiť sa spotrebiteľovi na súd, ale táto otázka nemá znieť či má možnosť spotrebiteľ uplatniť svoje právo na štátnom súde, ale správne otázka má znieť, či nespôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa tak, že rozhodcovská doložka ho nenúti podrobiť sa rozhodcovskému konaniu, aj keď si to spotrebiteľ výslovne neželá. Okrem toho, splateniu úvere je zabezpečené množstvom iných sankcií, bod 04. VPPÚ - zmluvná pokuta vo výške 9,96 eur, bod 05. VPPÚ - úrok z omeškania 0,25 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania, zmluvná pokuta 312,02 eur, bod 07. VPPÚ - zmluvná pokuta 331,94 eur, bod 09. VPPÚ - zmluvná pokuta 33,19 eur. Vzhľadom na uvedené, je zmluva o úvere absolútnym neplatným právny úkonom.

V ďalšom nárok na vyslovenie neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva odôvodnila tým, že táto zmluva bola uzavretá na základe vopred predformulovaného splnomocnenia - advokáta, ktorého vybral žalovaný a nie žalobkyňa. V zmluve o úvere bolo drobným písmom zapracované a plnomocenstvo pre advokáta S.. G. Ž. na viaceré právne úkony, okrem iného aj na úkon uzatvorenia záložnej zmluvy. Podľa záložnej zmluvy bolo splatenie úvere zabezpečené záložným právom k nehnuteľnostiam, ktoré sú v bezpodielovom spoluvlastníckej žalobkyne a jej manžela a to bytu na ul. O. I. N., k spoluvlastníckemu podielu na spoločných priestoroch, k pozemkom. Ona sama záložnú zmluvu nepodpísala. Záložnú zmluvu podpísanú splnomocnencom žalovaný bez ich vedomia predložil príslušnému úrad, ktorý svojím rozhodnutím povolil jej vklad. Splnomocnenie však trpí vadou - je v rozpore s § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Takáto dohoda sa považuje podľa § 31 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatnú. Vzhľadom na uvedené, nakoľko záložná zmluva je akcesorickou zmluvou k zmluve o úvere a jej existencia a platnosť je viazaná na existenciu a platnosť záväzku zo zmluvy, ktorú má zabezpečovať, preto aj z uvedeného dôvodu považuje záložnú zmluvu za neplatnú.

Žalobkyňa si uplatňuje aj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 537,10 eur. V zmluve o úvere absentuje údaj o RPMN. Zákon absenciu tejto náležitosti nespája s neplatnosťou právneho úkonu, ale poskytuje ochranu spotrebiteľovi v tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V prospech žalovaného uhradila finančné prostriedky vo výške 1 400,14 eur, preto je plnenie vo výške 537,10 eur, plnením bez právneho dôvodu a teda ide o bezdôvodné obohatenie na jeho strane.

Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť v celom rozsahu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami a to zmluvou o úvere zo dňa 21.08.2008, Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, splátkovým kalendárom, Zmluvou o zriadení záložného práva, výpismi z listu vlastníctva č. XXXX, XXXX, XXXX, dokladom o vklade fin. prostriedkov na účet žalovaného vo výške 2 090,- Sk, poštovými peňažnými poukážkami, písomným vyjadrením žalovaného zo dňa 25.03.2013, zo dňa 11.05.2016, výsluchom žalobkyne a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako klient uzatvorili dňa 21.08.2008 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 863,04 eur. Žalobkyňa ako spotrebiteľ sa zaviazala celkovo vrátiť sumu 1 629,16 eur a to v 12 splátkach po 135,76 eur počnúc dňom 28.09.2008. Sumu 766,12 eur sa zaviazala zaplatiť titulom poplatku. V zmluve je zaškrtnuté, že úver žalobkyňa zobrala na výkon povolania. Ďalej táto zmluvu obsahuje splnomocnenie udelené S.. G. Ž. zo strany žalobkyne, v zmysle ktorého okrem iného, splnomocniteľ splnomocňuje advokáta na uzatvorenie záložnej zmluvy, ktorej predmetom bude zriadenie záložného práva v prospech veriteľa za účelom zabezpečenia jeho pohľadávok vzniknutých z tejto zmluvy. V zmluve nie je uvedený údaj o konečnej splatnosti úveru, o ročnej úrokovej sadzbe, o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, o ročnej percentuálnej miere nákladov, o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnej k dňu podpisu zmluvy.

Medzi účastníkmi konania bola dňa 21.08.2008 uzavretá aj Dohoda o plnení v splátkach k vyššie uvedenej zmluve, v zmysle ktorej sa žalobkyňa zaviazal poskytnutý úver splatiť formou 12 splátok vo výške splátky 4 090,- Sk a to vždy k 25. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 28.09.2008.

Podľa bodu 02 Všeobecných podmienok poskytovania úveru žalovaného (ďalej len „Úverové podmienky“), dlžník sa zaväzuje vrátiť dohodnuté finančné prostriedky v zmysle podmienok tejto zmluvy o úvere formou vkladov jednotlivých splátok na účet veriteľa.

V zmysle bodu 04 Úverových podmienok, v prípade, ak bude dlžník v omeškaní s niektorou splátkou 7 dní a viac, je povinný túto omeškanú splátku uhradiť do rúk mandanta v hotovosti spolu so zmluvnou pokutou 300,- Sk (9,96 eur) za každý jeden prípad omeškania.

Podľa bodu 05 Úverových podmienok, dlžník s veriteľom súčasne uzatvára dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov ako formu zabezpečenia uspokojenia pohľadávky veriteľa, ktorej účinnosť je podmienená neuhradením dvoch po sebe idúcich splátok, keď nastáva splatnosť celého dlhu.

Podľa bodu 06 Úverových podmienok, zmluvné strany sa dohodli, že ak sa stane splatný celý dlh naraz v zmysle bodu 4 týchto podmienok, dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi úrok z omeškania vo výške 0,25 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa, keď sa stal celý dlh splatným až do jeho uhradenia. V takomto prípade vzniká veriteľovi nárok na celý dohodnutý poplatok z dôvodu neplnenia záväzkov dlžníka. Veriteľ je oprávnený v prípade splatnosti celého dlhu v zmysle bodu 4 pristúpiť k okamžitému vymáhaniu celého dlhu od dlžníka bez ohľadu na dĺžku trvania úveru a súčasne vznikne veriteľovi nárok požadovať bezodkladné zabezpečenie dlhu dlžníka spôsobom vyplývajúcim zo zmluvy o úvere alebo týchto úverových podmienok. Dlžník je povinný v prípade porušenia svojich zmluvných povinností uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 9 400,- Sk (312,02 eur) ktorá je určená ako úhrada všetkých nákladov vynaložených veriteľom v súvislosti s vykonaním úkonov smerujúcich k zabezpečeniu dlhu dlžníka.

V zmysle bodu 07 Úverových podmienok, dlžník je povinný vždy, keď ho k tomu veriteľ vyzve, zabezpečiť svoj záväzok veriteľovi dohodnutým spôsobom. Dlžník vyhlasuje, že žiadnym konaním neznemožní veriteľovi zabezpečenie svojho záväzku spísaním notárskej zápisnice ako exekučného titulu alebo zriadením záložného práva k nehnuteľnostiam a to sám alebo prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu. V prípade porušenia tohto ustanovenia berie na vedomie trestnoprávnu zodpovednosť za svoje konanie a zaväzuje sa zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 10 000,- Sk (331,94 eur).

Podľa bodu 08 Úverových podmienok, je dlžník oprávnený splatiť veriteľovi dlžnú sumu kedykoľvek pred termínom splatnosti, avšak aj v tomto prípade je povinný zaplatiť poplatok v dohodnutej výške.

Podľa bodu 09 Úverových podmienok, dlžník sa zaväzuje platiť dohodnuté splátky včas a v súlade s uzatvorenou zmluvou a ďalej sa zaväzuje, že v prípade zmeny adresy alebo zásadných zmien v osobných pomeroch, alebo v prípade zmeny miesta podnikania alebo zásadných zmien v podnikateľskej činnosti, túto skutočnosť bez zbytočného odkladu písomne oznámiť veriteľovi. V prípade porušenia tejto povinnosti sa dlžník zaväzuje uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 1 000,- Sk (33,19 eur) do 5 dní od doručenia písomnej výzvy veriteľa.

V zmysle bodu 13 Úverových podmienok, dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Podľa bodu 17 Úverových podmienok - rozhodcovská doložka, všetky spory ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., ak žalujúca strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu.

Dňa 27.04.2009 bola medzi žalobkyňou v zastúpení S.. G. Ž. a žalovaným uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva č. XXX/XXXX-V.. Premetom tejto zmluvy bolo zriadenie záložného práva na nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobkyne a to byt č. X, na X. poschodí, bytovky súp. č. XXXX na parcele č. XXXX/XXX, LV XXXX, k.ú. N., obec N., parcela č. XXXX/XXX o výmere 316 m² - zastavané plochy a nádvorcia, LV č. XXXX, k.ú. N., obec N., parcela č. XXXX o výmere 313 m² - orná

pôda, LV XXXX, k.ú. N., obec N., parcely č. XXXX/XX o výmere 591 m² - orná pôda, parcely č. XXXX/XX o výmere 3029 m² - orná pôda, parcely č. XXXX/XXX o výmere 317 m² - orná pôda, parcely č. XXXX/XXX o výmere 346 m² - orná pôda, parcely č. XXXX/X o výmere 8 m² - ostatné plochy, parcely č. XXXX/X o výmere 36 m² - zastavané plochy a nádvoría, LV XXXX, k.ú. N., obec N., na zabezpečenie všetkých pohľadávok žalovaného, ktoré vznikli na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 21.08.2008. Za žalobkyňu je zmluvy podpísaná splnomocnencom S.. G. Ž..

Z predložených listov vlastníctva č. XXXX, č. XXXX, č. XXXX súd zistil, že na nehnuteľnosti, ktoré sú v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobkyne a jej manžela, je zriadené záložné právo, ktoré je zapísané pod I.-XXX/XX zo dňa 25.09.2009 a to na základe Záložnej zmluvy č. XXX/XXXX-V. zo dňa 27.04.2009.

Z preloženého dokladu - vklad na účet vyplýva, že žalobkyňa v prospech žalovaného uhradila sumu 2 090,- eur (69,38 eur). Podľa predložených poštových poukážok žalobkyňa v prospech žalovaného realizovala nasledovné úhrady: dňa 12.01.2010 vo výške 50,- eur, dňa 09.02.2010 vo výške 50,- eur, dňa 08.03.2010 vo výške 50,- eur, dňa 19.04.2010 vo výške 40,- eur, dňa 17.05.2010 vo výške 100,- eur, dňa 07.06.2010 vo výške 95,- eur, dňa 12.07.2010 vo výške 50,- eur, dňa 16.08.2010 vo výške 100,- eur, dňa 20.09.2010 vo výške 100,- eur, dňa 19.10.2010 vo výške 100,- eur, dňa 16.11.2010 vo výške 100,- eur, dňa 27.12.2010 vo výške 100,- eur, dňa 18.01.2011 vo výške 100,- eur, dňa 30.03.2011 vo výške 60,- eur a dňa 05.05.2011 vo výške 50,- eur. Celkovo úhrady v prospech žalovaného boli vo výške 1 214,38 eur.

Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 25.03.2013 uviedol, že žalobkyňa titulom zmluvy o úvere č. XXXXXXXX mala celkovo žalovanému uhradiť sumu 135,76 eur počnúc dňom 28.09.2008. Z jej strany eviduje úhradu prvej splátky vo výške 135,76 eur. Následne bol posun splátkového kalendára a žalobkyňa v jeho prospech neuhradila žiadnu splátku. Za zaslané upomienky sa následná dlžná suma navýšila o 9,95 eur (1,99 eur x 5). Podľa bodu 6 VPPÚ si voči nej uplatňuje aj nárok na zmluvné pokuty vo výške 312,- eur. Keďže žalobkyňa ani po výzvach neuhradila dlžnú sumu, zo strany žalovaného bol dňa 27.05.2009 podaný návrh na začatie rozhodcovského konania. Rozhodcovský súd rozsudkom žalobkyňu zaviazal na zaplatenie sumy 1 815,31 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 1 493,36 eur od 26.02.2009 do zaplatenia a na náhradu trov konania vo výške 372,85 eur. Následne bol podaný návrh na výkon exekúcie a potom zo strany žalobkyne v jeho prospech boli prijaté nasledovné úhrady: dňa 14.01.2010 vo výške 50,- eur, dňa 11.02.2010 vo výške 50,- eur, dňa 08.03.2010 vo výške 50,- eur, dňa 19.04.2010 vo výške 40,- eur, dňa 17.05.2010 vo výške 100,- eur, dňa 07.06.2010 vo výške 50,- eur, dňa 12.07.2010 vo výške 50,- eur, dňa 18.08.2010 vo výške 100,- eur, dňa 20.09.2010 vo výške 100,- eur, dňa 19.10.2010 vo výške 100,- eur, dňa 16.11.2010 vo výške 100,- eur, dňa 27.12.2010 vo výške 100,- eur, dňa 18.01.2011 vo výške 100,- eur, dňa 23.02.2011 vo výške 50,- eur, dňa 30.03.2011 vo výške 60,- eur a dňa 05.05.2011 vo výške 50,- eur.

Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 11.05.2016 v prvom rade uviedol, že pokiaľ sa jedná o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, tak vznáša námietku premlčania. Pričom podotkol, že podľa jeho názoru, nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka. Podľa jeho názoru požadovaný nárok sa stal premlčaným v subjektívnej aj objektívnej 3- ročnej lehote v celom rozsahu dňa 05.05.2014. Žalobkyňa svoj nárok uplatnila až dňa 20.04.2016. Cena plnenia nemôže byť podľa neho neprijateľnou podmienkou. Podľa rozhodovacej praxe, u nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami. Preto je na starne žalobkyne preukázať, že výška odplaty v mieste a čase uzavretia zmluvy vybočovala z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov. Pokiaľ sa jedná o neplatnosť záložnej zmluvy uviedol, že dňa 21.08.2008 žalobkyňa v rámci úverovej zmluvy udelila plnomocnenstvo, ktoré je riadne overené a platné. K neplatnosti úverovej zmluvy uviedol, že pokiaľ sa jedná o neprijateľnosť podmienok, tak tieto môže súd jednotlivito určiť za neplatné a navyše s poukazom na § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa neplatnosť vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou iba táto časť, ak ju možno oddeliť od ostatných častí právneho úkonu.

Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že kvôli zlému zdravotnému stavu som veľmi súrne potrebovala finančné prostriedky a v tom čase aj pracovníčka žalovaného priamo dochádzala do N., bola ňou oslovená s tým, že môže rýchlo dostať finančné prostriedky, pričom v tom období bolo oslovených aj viacej klientov, s ktorými boli uzatvorené zmluvy o úvere. Hneď po podpise zmluvy zo strany pracovníčky žalovaného jej boli poskytnuté aj finančné prostriedky tak ako sa dojednali vo výške 863,04 eur, ktoré sa zaviazala splatiť s tým. Pokiaľ sa jedná o mechanizmus samotného uzatvorenia úverovej zmluvy, tak táto

zmluva bola uzatvorená veľmi narychlo. Pred jej podpísaním nebola oboznámená zo strany pracovníčky žalovaného o zmluvných podmienkach. Táto zmluva bola navyše napísaná aj drobným písmom s tým, že nakoľko zle vidí, nebolo ani v jej možnostiach drobné písmenka prečítať. Pokiaľ sa jedná o moje ďalšie vedomosti, tak pri podpise úverovej zmluvy vôbec nebola zo strany žalovaného upozornená na to, že súčasťou zmluvy je aj podpísanie plnomocenstva pre pána Ž., ktorý v jej mene mohol následne podpisovať jednak notárske zápisnice ako exekučné tituly, takisto mohol podpisovať zmluvy o zriadení záložného práva na jej nehnuteľnosti za účelom zabezpečenia vymoženía úveru. Pokiaľ sa jedná o skutočnosť, že v zmluve o úvere je zaškrtnutá kolónka, že tento úver brala na výkon povolania, tak to nie je pravda. Ona nikdy v živote nepodnikala ani úver nebrala na výkon žiadneho zamestnania, povolania, brala ho za účelom zabezpečenia osobných potrieb. Túto kolónku ani nenavrhol sama z vlastnej iniciatívy zaškrtnúť, čiže jej ani nie je zrejmé, prečo táto kolónka zo strany žalovaného bola zaškrtnutá. Zmluvu uzatvorila ako spotrebiteľ za účelom zabezpečenia svojich osobných potrieb, nie za účelom výkonu povolania.

Právny zástupca žalobkyne vo svojom prednese uviedol, že jeho klientka zmluvu o úvere uzavrela v tiesni, pod nátlakom, nebola si vedomá toho, čo podpisuje, nebolo jej umožnené oboznámiť sa so samotnou zmluvou a všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré boli súčasťou tejto zmluvy. O bezdôvodnom obohatení sa žalobkyňa dozvedela od svojho právneho zástupcu, pred udelením plnomocenstva. Ďalej uviedla, že po následnej kontrole bolo zistené, že v rámci nároku na bezdôvodné obohatenie bol uplatnený nárok na zaplatenie sumy 537,10 eur, po preštudovaní a prejení kompletných dokladov ohľadom jednotlivých úhrad vykonaných zo strany žalobkyne spolu s vyjadrením žalovaného dospeli k záveru, že žalovaný sa na úrok žalobkyne obohatil iba pokiaľ sa jedná o sumu 417,72 eur, čiže v tejto časti na žalobe trvajú. Pokiaľ sa jedná o rozdiel medzi touto sumou a uplatnenou sumou 537,10 eur, v tejto časti berú žalobu s príslušenstvom späť. Ďalej uviedol, že si žalobkyňa si uplatňuje nárok na náhradu trov konania.

Podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä, o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,

Podľa § 4 ods. 2 Zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať:

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 Zákona, Pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 8 ods. 3 Zákona, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Podľa § 8 ods. 4 Zákona, za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejmý z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 22 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zástupcom je ten, kto je oprávnený konať za iného v jeho mene. Zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému.

Podľa § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

Podľa § 23 Občianskeho zákonníka, zastúpenie vzniká na základe zákona alebo rozhodnutia štátneho orgánu (zákonné zastúpenie) alebo na základe dohody o plnomocenstve.

Podľa § 31 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri právnom úkone sa možno dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou. Splnomocniteľ udelí za týmto účelom plnomocenstvo splnomocnencovi, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocnencovho oprávnenia.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 132/1990 Zb. o advokácii v znení účinnom v rozhodnom období, každý má právo na poskytnutie právnej pomoci a môže o ňu požiadať ktoréhokoľvek advokáta.

Podľa § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka, Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka je dvojnásobok úrokovej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Zmluva uzavretá medzi účastníkmi je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

Vykonaným dokazovaním súd mal za preukázané, že žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy bola v pozícii fyzickej osoby, ktorá potrebovala finančné prostriedky na osobné účely. Žalobkyňa si vôbec nebola vedomá toho, že žalovaný v zmluve zaškrtol políčko ktoré pojednáva o tom, že jej je úver poskytovaný na výkon povolania, ani mu netvrdila, že úver chce zobrať za týmto účelom. Zo samotnej zmluvy, teda údajov v nej sa nachádzajúcich, okrem zaškrtnutého políčka, nevyplýva, že by úver mal byť poskytnutý na výkon povolania žalobkyne. Žalobkyňa je v zmluve identifikovaná ako fyzická osoba, v zmluve je uvedené jej rodné číslo. V zmluve absentuje akýkoľvek údaj o tom, že v čase jej podpisu bola zamestnaná, kde bola zamestnaná, resp. údaj o tom, že je osobou samostatne zárobkovo činnou. Zo strany žalovaného teda nebolo žiadnym spôsobom preukázané tvrdenie, že žalobkyňi boli finančné prostriedky poskytnuté na výkon jeho zamestnania. Preto súd dospel k záveru, že žalobkyňi bol úver poskytnutý ako fyzickej osobe, spotrebiteľovi.

V danej právnej veci bola za strany žalobkyne podaná určovacia žaloba a podmienkou prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. je osvedčenie naliehavosti právneho záujmu.

Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (navrhovateľ). Pokiaľ chce navrhovateľ osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie).

Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Mcdo/1/2009 z 31.07.2009 „za určovací žalobu v zmysle § 80 písm. c/ O. s. p. považuje súdna prax aj žalobu o neplatnosť právneho úkonu ako jeden z právnych prostriedkov ochrany spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem žalobcu na určení neplatnosti právneho úkonu je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a končný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia (porov. aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 334/2008). Pri skúmaní podmienok uvedených v § 80 písm. c/ O. s. p. umožňujúcich riešenie práva, resp. právneho vzťahu súdnym rozhodnutím treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere, pôžičke má žalobca - spotrebiteľ (ktorého špecifické postavenie ako slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov európskych spoločností, v nie poslednom rade i domáca právna úprava), pretože potreba mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov v prípade čiastočnej neplatnosti zmluvy týkajúcej sa odplaty (úroky, poplatky). Jeho postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty; ktorá je v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka)“.

Súd je toho názoru, že v spotrebiteľskej veci je potrebné mať na zreteli základné interpretačné pravidlo, a to ochranu slabšej strany - spotrebiteľa.

V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáhala určenia, že Zmluva o úvere č. 8192031 uzatvorená medzi účastníkmi konania dňa 21.08.2008 je neplatná.

Naliehavý právny záujem na určení, či určitý právny vzťah alebo právo tu je, alebo tu nie je, spočíva v tom, že právne postavenie žalobkyne by bolo bez tohto určenia ohrozené alebo neisté. Naliehavosť právneho záujmu na požadovanom určení tkvie teda v tom, že práve takéto určenie vyrieši všetky sporné právne otázky medzi účastníkmi konania, vytvorí tak i pevný právny základ pre ich budúce právne vzťahy a svojimi dôsledkami vytvorí prekážku pre prípadné ďalšie určenia a predíde aj sporom o plnenia. V spotrebiteľských vzťahov je v zmysle konštantnej judikatúry daný naliehavý právny záujem na určení cieľom ochrany spotrebiteľa proti porušiteľovi a o takýto prípad ide nepochybne v prejednávanej veci.

Naliehavý právny záujem na požadovanom určení, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXX uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná, je daný z dôvodu právnej istoty žalobkyne. Neistotu v právnom postavení žalobkyne alebo stav ohrozenia jej práva, dostatočne odstráni len rozhodnutie súdu, ktorým návrhu žalobkyne vyhovie.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že na strane žalobkyne je daný naliehavý právny záujem na určení, že úverová zmluva je neplatná.

Za plnenie právom nedovolené sa považuje v právnej praxi aj teórii také plnenie, ktoré vychádza z právneho úkonu (napríklad zmluvy), ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

Zo samotnej zmluvy a jej súčasti - obchodných podmienok - je zrejmé, že zmluva a Všeobecné podmienky, boli už vopred pripravené dodávateľom - veriteľom pre veľký počet spotrebiteľov - dlžníkov na predtlačenom tlačive, s rovnakým obsahom pre každú úverovú zmluvu, a preto povinný dlžník ani nemohol ovplyvniť ich obsah a zmluvné dojednania (§ 53, odsek 1,2,3 Občianskeho zákonníka).

Ako súd vyššie uviedol, na uvedený právny vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia o spotrebiteľskom práve, a to konkrétne zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách v § 52 až 54, t.j. ide o právne normy spotrebiteľského práva. Súd bral do úvahy aj to, že v takejto forme napísaná zmluva ako aj obchodné podmienky - maličké písmenká, nahustený text bez odsekov, ktorá forma znemožňuje ich riadne prečítanie zo strany spotrebiteľa, sú vypracované nezrozumiteľne (najmä pre spotrebiteľov, ktorí právnické vzdelanie nemajú) a týmto spôsobom porušujú informačné povinnosti zakotvené v zákone o spotrebiteľských úveroch, v zákone ochrane spotrebiteľa a v Občianskom zákonníku.

Podľa čl. 6 Smernice rady EÚ č. 93/13 EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak jej je ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 2 písm. a) Smernice, na účely tejto smernice „nekalé podmienky“ znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3. Podľa čl. 3 ods. 1., zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa. Podľa prílohy smernice, bodu 1 písm. e), podmienkou uvedenou v čl. 3 smernice je požiadavka na spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako kompenzáciu.

Podľa prílohy smernice 93/13/EHS ods.1 písm. q), neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

Súd podotýka, že vyššie citovanú smernicu, ktorá bola do slovenského právneho poriadku implementovaná dňom 01.04.2004 zákonom č. 150/2004 Z.z. zo dňa 02.03.2004, ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky zákonník, je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.6.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, O. G. E. S. proti R. M. Q. U. S. E. S. proti J. M. S. A. P., J. L. C. B., M. B. a E. V. F., v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť neprimerané podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky na ochranu spotrebiteľa voči neprijateľným zmluvným podmienkam.

Podľa vnútroštátneho práva, sa však zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 54 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka nemôžu odchyliť v neprospech spotrebiteľa od ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Taktiež nesmú obsahovať podľa § 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenie § 53 ods.4 Občianskeho zákonníka obsahuje exemplikatívny, a teda neuzavretý výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Tento výpočet je zo strany zákonodarcu neustále dopĺňaný a precizovaný. Týmto spôsobom zákonodarcu reaguje na nesprávnu aplikačnú prax. V tomto výpočte je s účinnosťou od 01.03.2010 výslovne uvedená aj neprijateľná podmienka požadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Len zo samej skutočnosti, že sa uvedená podmienka v tomto príkladnom výpočte v čase uzatvorenia zmluvy nenachádzala nemožno vyvodiť, že vyžadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní nie je neprijateľnou podmienkou obsiahnutou v spotrebiteľskej zmluve. Súd vychádza z teologického výkladu, a teda vychádzal z príslušného prameňa práva ako celku s akcentom na jeho ciele a zmysel. Zmyslom a cieľom úpravy spotrebiteľského práva v Občianskom zákonníku je poskytnúť spotrebiteľom v SR ako členskom štáte minimálne taký štandard ochrany aký stanovuje smernica 93/13/EHS.

Súd mal riadne preukázané, že súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, ktorú žalovaný v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu je aj rozhodcovská doložka bod 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Podľa názoru súdu je však dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou, ktorá je zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Rozhodcovská doložka umožňujúca dodávateľovi výber rozhodcovského konania nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa. Rozhodcovskú doložkou si spotrebiteľ osobne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mal len možnosť zmluvu ako celok odmietnuť, alebo podrobiť sa všetkým úverovým podmienkam, a teda aj tomu, že prípadný spor sa bude riešiť v rozhodcovskom konaní. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Podľa názoru súdu, už len tieto skutočnosti možno považovať za dostačujúce na záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky vzhľadom na zásadný dopad tejto zmluvnej podmienky na vzťahy medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe rozhodcovskej doložky, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi.

Súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Inými slovami, právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho ktorého záujmu chráneného príslušnou normou (citované z nálezu Ústavného súdu SR č. 2221/07 z 19.3.2008). V materiálnom právnom štáte nejde len o dodržiavanie práva bez ďalšieho, ale predovšetkým o dodržiavanie takých pravidiel správania, ktoré sú v súlade s hodnotami, na ktorých je právny poriadok vybudovaný. Právo je spoločenský normatívny systém, ktorého účelom je rozumné usporiadanie vzťahov medzi členmi spoločnosti. Už z tejto základnej funkcie práva vyplýva, že riešenia, ktoré sa požiadavke rozumného usporiadania vzťahov priečia, sú neprijateľné. Súdu jednoznačne prislúcha, aby sa zaoberal otázkou, či mechanická aplikácia zákona nemôže priniesť absurdné dôsledky a v prípade, že tomu tak je, aby takouto interpretáciou pomocou redukcie „add absurdum“ odmietol a aby zvolil výklad, ktorý bude v súlade so zmyslom a účelom zákona a ktorý bude racionálny a spravodlivý.

Na základe neplatnej rozhodcovskej doložky bolo následne vedené aj rozhodcovské konanie pred zo strany žalovaného určeným rozhodcovským súdom a vo veci bol aj vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorým bola žalobkyňa zaviazaná na zaplatenie sumy 1 815,31 eur s úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne za každý deň omeškania z dlžnej sumy. Z uvedeného je zrejmé, že oproti základnému nároku zo zmluvy o úvere na zaplatenie celkovo sumy 1 629,16 eur, rozhodcovský súd žalovanému priznal nárok na zaplatenie sankčných nárokov voči žalobkyni v zmysle podmienok vyplývajúci z Úverových podmienok žalovaného, pričom je zrejmé, že zo strany rozhodcovského súdu zmluva o úvere nebola podrobená kontrole zameranej na ochranu žalobkyne ako spotrebiteľa. O tom svedčí aj skutočnosť, že žalovanému bol priznaný nárok na úrok z omeškania vo výške 0,25 % denne za každý deň omeškania, čo predstavuje 91,25 % ročne, pričom výška zákonného úroku z omeškania ku dňu 26.02.2009 v zmysle § 517 Občianskeho zákonníka a príslušného nariadenia vlády bola 10 % ročne.

Vzhľadom na uvedené, súd dospel k záveru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetne úverovej zmluve je pre rozpor s dobrými mravmi absolútne neplatné.

Súd v ďalšom podrobil kontrole aj ostatné ustanovenia úverovej zmluvy a podľa ich obsahu, tak ako ich súd vyššie uviedol, dospel k záveru, že takmer v každom článku úverovej zmluvy je prítomný rozpor so zákonnými ustanoveniami spotrebiteľského práva, tieto ustanovenia zákona odporujú alebo ho obchádzajú a sú v rozpore s dobrými mravmi. Predmetná spotrebiteľská zmluva obsahuje veľké množstvo neprijateľných zmluvných podmienok a ustanovení, ktoré sú v rozpore so zákonom, zákon obchádzajú alebo v rozpore sú s dobrými mravmi.

Zo strany žalovaného zmluva obsahuje celý rad nárok na zaplatenie zmluvných pokút v prípade porušenia konkrétne uvedených povinností na strane žalobkyne (tak ako ich súd vyššie uviedol - body

04, 06, 07, 09 Úverových podmienok), pričom súd je toho názoru, že takto dojednané podmienky sú podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor žalobkyne ako spotrebiteľky. Okrem toho, tieto podmienky sú súčasťou Úverových podmienok, ktoré nie sú zo strany žalobkyne podpísané, teda nejedná sa ani o individuálne dojednané zmluvné podmienky.

Súd dáva do pozornosti, že niektoré zmluvné podmienky uvedené v rámci Úverových podmienok boli viacerými súdmi vyhlásené za neprijateľnú podmienku, napr. bod 13 Úverových podmienok - rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/42/2012 zo dňa 13.09.2013, Okresný súd Prešov sp. zn. 11C/16/2015 zo dňa 16.09.2015.

Okrem toho v zmluve nie je uvedený údaj o konečnej splatnosti úveru, o ročnej úrokovej sadzbe, o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, o ročnej percentuálnej miere nákladov, o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnej k dňu podpisu zmluvy. Zmluva teda neobsahuje náležitosti stanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch. Absenciu týchto zákonných náležitostí zákon sankcionuje tým, že úver poskytnutý na základe takejto úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov.

Pokiaľ sa jedná o samotnú výšku odplaty, ktorá mala byť tvorená poplatkom vo výške 766,12 eur, táto predstavuje 88,77 % zo sumy istiny 863,04 eur za obdobie 12 mesiacov. Výška úrokovej sadzby pri obdobných úveroch poskytovaných v bankami v čase uzatvorenia úverovej zmluvy bola 13,69 % ročne (stránka NBS <http://nbs.sk/sk/statisticke-udaje/dajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-bchodnych-bank>). Podľa názoru súdu, takto stanovená výška odplaty je v hrubom nepomere ku skutočnej výške poskytnutého úveru. Táto odplata predstavuje úrok z úveru, čo nenamietal ani žalovaný, ktorý v svojom písomnom vyjadrení zo dňa 11.05.2016 k tomu viedol, že nie je možné výšku úroku u nebankových subjektov odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami. S týmto tvrdením žalovaného sa súd nestotožňuje.

Úroky dohodnuté pri poskytnutí Úveru predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie poskytnutej istiny. Občiansky zákonník, ani iné právne predpisy neurčujú, do akej výšky je možné dohodnúť úroky pri pôžičke peňazí. Z tejto skutočnosti však nemožno vyvodiť, že by výška úrokov závisela iba na dohode účastníkov zmluvy a nepodliehala by žiadnym obmedzeniam, aj v tomto prípade platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Dobrymi mravmi (boni mores), ktoré sú používané ako kritérium, u ktorého je daný osobitný záujem na ich dodržiavaní, nie sú zákonom definované. V súdnej praxi sú všeobecne posudzované ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, pričom sú dôležité predovšetkým všetky okolnosti, za ktorých bol právny úkon uzatvorený. Ich obsah spočíva v uvedenom mimoprávnom súbore pravidiel chovania, ktorý je všeobecne uznávaným vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak odporuje takýmto pravidlám chovania, ktoré povahu právnych noriem samé osebe nemajú.

Dohodnuté úroky sú odplatou za užívanie poskytnutej istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv, že táto bola dobrovoľne dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi, podľa súdnej praxe, je spravídla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednaní, stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Vzhľadom na skutočnosť, že úrok dohodnutý medzi účastníkmi konania v zmluve o úvere takmer 6,5-násobne (teda podstatne) prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, dospel súd k záveru, že takto dohodnutá výška úrokov v zmluve o úvere je neprimeraná a je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

Zmluva o úvere v rámci Úverových podmienok obsahuje aj viacero spôsobov zabezpečenia pohľadávky žalovaného - úrok z omeškania 0,25 % denne, zrážky zo mzdy a iných príjmov, uznanie dlhu formou notárskej zápisnice, zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam (body 05, 06, 07 Úverových podmienok), pričom vzhľadom na celkovú výšku poskytnutého úveru a ostatné podmienky jeho

poskytnutia súd je toho názoru, že aj uvedené dojednania boli dohodnuté v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa a na jej úkor spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov konania v neprospech žalobkyne. Dané sa aj potvrdilo, nakoľko bola na základe týchto dojednaní uzatvorená zmluva o zriadení záložného práva na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne, pričom cena zálohu je neprímerane vysoká k zabezpečovanej pohľadávke (cca až 32 násobne vyššia, ak vezmeme v úvahu cenu uvedenú priamo žalobkyňou 28 000,- eur), nehovoriac o tom, že predmetom zálohu je aj byt žalobkyne a do budúcnosti v prípade výkonu záložného práva existuje bezprostredná hrozba, že žalobkyňa sa stane „bezdomovcom“ pre pohľadávku vo výške cca 800,- eur, ktorá je už navyše z jej strany uhradená.

Súd nie je zástancom teórie zneplatňovania zmlúv, ale naopak teórie zachovania platnosti zmlúv v záujme právnej istoty účastníkov zmluvy („favor contractus). Považoval však za dôležité posúdiť, či z objektívneho hľadiska je úverová zmluva z dôvodu neplatnosti jednotlivých klauzúl ako celok ešte udržateľná. Neprihliadal pritom na výhodnosť neplatnosti zmluvy pre toho ktorého účastníka zmluvy, ale na objektívne hľadisko, či je zmluva ako celok neplatná resp. ďalej možná (cieľ zakotvený v čl. 6 ods. 1 in fine smernice Rady 93/13/ EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Za dôležité sa tiež považuje, či by zmluvné strany mali vôľu na kontrakte bez neplatných klauzúl. V rámci interpretačného pravidla sa vychádzalo z dobromyseľnosti spotrebiteľa, ktorému bola predložená vopred naformulovaná zmluva (§ 35 Občianskeho zákonníka).

Vzhľadom na vyššie uvedené, súd dospel k záveru, že úverová zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania dňa 21.08.2008 ako celok nie je udržateľná a je potrebné považovať ju za absolútne neplatný právny úkon. Súd preto žalobe v časti o určenie neplatnosti úverovej zmluvy vyhovel.

V ďalšom sa žalobkyňa domáhala určenia, že neplatnou jej aj Zmluva o zriadení záložného práva č. XXX/XXXX-V. uzavretá dňa 27.04.2009.

Tak ako súd vyššie uviedol, medzi účastníkmi konania bola dňa 21.08.2008 uzatvorená spotrebiteľská zmluva a jej súčasťou bolo tiež aj plnomocenstvo, ktoré mala udeliť žalobkyňa S. G. Ž. na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, na uzavretie záložnej zmluvy podľa § 522 Občianskeho zákonníka k nehnuteľnostiam, ktoré v čase uzavretia záložnej zmluvy sú vo vlastníctve žalobkyne.

K uzavretiu zmluvy o zriadení záložného práva č. XXX/XXXX-V. medzi žalobkyňou v zastúpení splnomocnencom a žalovaným došlo dňa 27.04.2009 a Správa katastra N. povolila vklad záložného práva dňa 25.09.2009.

Žalobkyňa pri podpísaní zmluvy o zriadení záložného práva prítomná nebola. Súd zastáva názor, že je možné dať sa pri tomto úkone zastúpiť splnomocneným zástupcom na základe § 31 Občianskeho zákonníka. Právny vzťah zastúpenia, pokiaľ ide o dôvody jeho vzniku, vzniká buď priamo zo zákona, na základe rozhodnutia súdu alebo iného orgánu, alebo na základe zmluvy (dohody o plnomocenstve). Dohoda o plnomocenstve je dvojstranný právny úkon. Platný právny úkon podľa § 37 Občianskeho zákonníka je ak k prejavu vôle došlo slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, s možným plnením. Sloboda a vážnosť sú základné náležitosti vôle. Sloboda vôle vychádza z podmienok utvárania vôle konajúceho subjektu. Vôľa bez jej prejavu nie je poznateľná. Vážnosť vôle súvisí s tým, že sa zdanlivo prejavuje vôľa, ktorá v skutočnosti neexistuje, resp. existuje, avšak v inej kvalite než to ukazuje prejav. Zrozumiteľnosť právneho úkonu značí, že jeho adresát je objektívne schopný pochopiť výrazové prostriedky použité na vyjadrenie právneho úkonu. Právny úkon je určitý len vtedy, keď nie je vnútorne rozporný jeho obsah, alebo keď prípadný rozpor možno odstrániť výkladom.

Splnomocnenie, ktoré udelila žalobkyňa v zmluve o úvere, nie je ňou ako dlžníkom podpísané. Toto splnomocnenie je koncipované široko a všeobecne. Zo splnomocnenia nie je možné zistiť konkrétny rozsah oprávnení, ktoré z neho zástupcovi vyplývajú (v akom rozsahu má konať v mene zastúpenej osoby) a následne teda nie je možné ani posúdiť, či konal splnomocnenec v mene splnomocniteľa v medziach oprávnenia zastupovať, či tým vznikli práva a povinnosti priamo splnomocniteľovi alebo či splnomocnenec prekročil svoje oprávnenie vyplývajúce z plnomocenstva a či na základe takéhoto úkonu mohli vzniknúť práva a povinnosti zastúpenému (§ 32 a § 33 Občianskeho zákonníka). Žalobkyňa splnomocnila tretiu osobu, aby v jeho mene uznala svoj záväzok, ktorého konkrétnu výšku nebolo možné predpokladať. Tým sa povinný vzdal svojho práva uznať alebo neuznať prípadný záväzok, ktorý vznikne

či nevznikne v budúcnosti. Povinnému bolo už v tom čase, kedy záväzok v zmysle určitého a konkrétneho dlhu neexistoval, odhŕať právo namietať výšku „uznaného“ dlhu v čase uznania, pretože neistý záväzok v budúcnosti nie je dostatočne určitý a určiteľný, navyše nemožno ani predpokladať, či určité významné okolnosti (omeškanie dlžníka a v akom rozsahu) vôbec v budúcnosti nastanú.

Súd navyiac poukazuje aj na rozpor záujmov žalobkyne a „ňou zvoleného“ zástupcu s poukazom na ustanovenie § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zmluvná voľnosť pri zvolení si splnomocneného zástupcu bola zjavne obmedzená natoľko, že pri novej jedinej variante konkrétneho mena zástupcu vyplývajúcej a zakomponovanej priamo do predtlaču už vopred pripravenej zmluvy o úvere, nemožno o slobodnej vôli dlžníka pri zvolení si zástupcu vôbec hovoriť. Tým je spochybnený základný predpoklad pri udelení plnej moci, teda to, že splnomocnenec bude hájiť záujem povinného, ako aj slobodná voľba pri výbere svojho splnomocnenca. Zástupca konal zákonom nedovoleným spôsobom, ak podpísal zmluvu o zriadení záložného práva za žalobkyňu.

Pri zastupovaní žalobkyne pri uzatváraní zmluvy o zriadení záložného práva došlo k zjavnému porušeniu zákona, pretože za žalobkyňu ju podpísala osoba, ktorej záujmy sú v rozpore so záujmami zastupovaného, v danom prípade záujmami žalobkyne. Aspekt zjavnosti vyplýva už len zo samotnej skutočnosti, že žalovaný predformuloval S.. G. Ž. vo formulárovej zmluve, a teda nešlo o výber zástupcu zo strany žalobkyne.

Všetky tieto skutočnosti majú za následok vyslovenie absolútnej neplatnosti udeleného plnomocenstva. Zákomom zamýšľané právne účinky môže vyvolať len platne udelená plná moc. Ak plná moc uvedená v zmluve o úvere nie je platná, nevyplynuli právne účinky vykonaného právneho úkonu pre osobu „v mene ktorej“ splnomocnenec konal. Vzhľadom na uvedené nie je možné vysloviť právny záver, že žalobkyňa podpísaním úverovej zmluvy mienila uzavrieť zmluvu o plnomocenstve a už vonkoncom nie, že tým mala možnosť prejavíť svoju vôľu pri výbere advokáta, ktorý háji jej záujmy.

Okrem vyššie uvedeného, znenie plnomocenstva udelené S.. Ž. nie je ani dostatočne formulované ohľadom nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne v čase podpisu záložnej zmluvy a žalovaný a ani žalobkyňa v čase uzavretia uzatvorenia dohody o plnomocenstve nevedeli, s akými konkrétnymi nehnuteľnosťami sa bude nakladať, ku ktorým bude zriadené záložné právo, a preto je možné tiež konštatovať, že toto plnomocenstvo ako právny úkon je neplatné aj z dôvodu, že je neurčité. Žalobkyňa ako spotrebiteľ v čase popisu úverovej zmluvy nebola v stave bdlosti a nemala možnosť predvídať následky podpisu dohody o plnomocenstve.

Súd tiež vychádzal z toho, že samotná hodnota založených nehnuteľností k hodnote poskytnutého úveru je neprimeraná a je v rozpore so zásadou rovnoprávnosti a primeranosti postavenia účastníkov zmluvného vzťahu a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Z týchto dôvodov súd rozhodol tak, že Zmluvu o zriadení záložného práva č. XXX/XXXX-V. zo dňa 27.04.2009 vyhlásil za neplatnú. Jedná sa o akcesorický právny vzťah vo vzťahu k zmluve o úvere, ktorú súd určil za neplatnú, ale za účelom poskytnutia ochrany žalobkyňi ako spotrebiteľovi, súd dospel k záveru, že je potrebné osobitným výrokom určiť aj neplatnosť zmluvy o zriadení záložného práva a to za účelom bezodkladnej nápravy spočívajúcej v zrušení záložného práva zapísaného v katastri nehnuteľností na jej základe.

Posledným nárokom, ktorý si žalobkyňa v konaní uplatnila, bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 537,10 eur. V priebehu súdneho konania zobrala žalobcu v časti o zapltenie sumy 119,38 eur s príslušenstvom späť a v tejto časti žiadala konanie zastaviť.

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p., navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu

manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu (§ 96 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Keďže žalobkyňa zobral svoju žalobu čiastočne späť súd v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení konanie čiastočne zastavil.

Predmetom konania tak ostal nárok žalobkyne na zaplatenie sumy 417,72 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

V danej právnej veci súd na základe vykonaného dokazovania určil že zmluva o úvere uzatvorená medzi účastníkmi konania je neplatná. Žalobkyni boli na základe tejto zmluvy poskytnuté finančné prostriedky vo výške 863,04 eur a žalobkyňa v prospech žalobcu uhradila sumu 1 280,76 eur. Tieto skutočnosti neboli medzi účastníkmi sporné.

Na strane žalovaného teda došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 417,72 eur, nakoľko tieto finančné prostriedky mu boli žalobkyňou poskytnuté na základe plnenia z neplatného právneho úkonu.

Zo strany žalovaného ohľadom tohto uplatneného nároku bola vznesená námietka premlčania a súd sa s ňou musel v prvom rade vypořadať.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Žalovaný v rámci povoleného predmetu činnosti poskytuje úvery z vlastných zdrojov, pričom táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi sporná. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť je žalovaný povinný pri vykonávaní uvedenej činnosti postupovať s náležitou odbornou starostlivosťou pri dodržaní všeobecne záväzných právnych noriem a v súlade s dobrými mravmi.

Podľa názoru súdu, objektívna premlčacia doba je v danom prípade desaťročná, pretože bezdôvodné obohatenie žalovaného považuje súd za úmyselné. Žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a preto jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V čase uzatváranie zmlúv už niekoľko rokov platila pri spotrebiteľských úverov úprava vyžadujúca uvádzať v úverovej zmluve údaj o konečnej splatnosti úveru, o ročnej úrokovej sadzbe, o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, o ročnej percentuálnej miere nákladov, o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnej k dňu podpisu zmluvy.

V súvislosti s uvedeným súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. decembra 2011, sp. zn. 7Co/84/2011, podľa ktorého dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu.

Preto súd neuznáva obranu žalovaného, že nárok je premlčaný, keďže objektívna desaťročná doba od poskytnutia úveru neuplynula.

Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v trvaní 2 rokov je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor a subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil. Nie je rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť sa potrebné skutočnosti dozvedieť už skôr. Nie je teda podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa oprávnený subjekt pri náležitej starostlivosti musel alebo mohol dozvedieť, že na jeho úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia. Rozhodujúce je vždy to, kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedel. Z § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka totiž vyplýva, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na

vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvie o okolnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre uplatnenie tohto práva. Súd v tomto smere dospel k záveru, že o bezdôvodnom obohatení žalovaného sa žalobkyňa dozvedela od svojho právneho zástupcu, ktorému dňa 18.01.2016 udelila plnomocenstvo na zastupovanie v konaní, pričom žaloba bola podaná na tunajšom súde dňa 26.04.2016, teda včas, počas plynutia subjektívnej premlčacej doby.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami preto súd dospel k záveru, že nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 417,72 eur je dôvodný a žalobe aj v tejto časti vyhovel.

Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, preto žalobkyni vznikol nárok na úrok z omeškania. Žalobkyňa si uplatnila nárok na úrok z omeškania odo dňa 26.04.2016, teda odo dňa podania žalobného návrhu. Výška zákonného úroku z omeškania k uvedenému dňu bola 8,05 % ročne, preto súd žalovaného zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 137 O.s.p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 151 ods. 1,2 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia. Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 151 ods. 8 O.s.p., vo výroku o náhrade trov konania súd vyjadří osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania, ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva.

Žalobkyňa bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, preto jej súd v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. priznal plnú náhradu trov konania vo výške 263,79 ako náhradu trov právneho zastúpenia.

Trovy právneho zastúpenia u žalobkyne pozostávajú z odmeny za jednotlivé úkony právnej služby vrátane platného režijného paušálu, tak ako boli vyčíslené právnym zástupcom žalobkyne vo výške 263,79 eur v písomnom podaní zo dňa 24.06.2016.

Súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 263,47 eur podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), ktoré sú vyčíslené takto :

Tarifná odmena v sume 198,- eur podľa § 11 ods. 1, § 13 a ods. 1 písm. a), c) a d) vyhlášky za nasledovné úkony :

- prevzatie a príprava zastupovania	66,- eur
- písomné podanie na súd - žalobný návrh	66,- eur
- účasť na pojednávaní dňa 22.06.2016	66,- eur

Náhrada hotových výdavkov v sume 25,74 eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (režijný paušál) - rok 2016 vo výške 25,74 eur (3 x 8,58 eur).

Cestovné náhrady v sume 11,77 eur podľa § 17 ods. 1 vyhlášky a zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách za cestu za účelom účasti na pojednávaní konanom dňa 22.06.2016, na trase Snina - Humenné a späť motorovým vozidlom U. M., priem. spotreba 6,7 l/100km, cena PHM 1,260 eur/l, v sume 11,77 eur - 44 km x (0,183 eur + (1,260 eur x 0,067 l/km)).

Náhrada za stratu času v sume 27,96 eur podľa § 15 písm. b), § 17 ods. 1 vyhlášky - rok 2016 vo 14,30 eur za každú začatú polhodinu - v zmysle vyčíslenia iba vo výške 13,98 eur (2 x 13,98 eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.